

מדת בדת

לע"נ הגאון רבי ישראל יעקב
בן רבי אהרן פישר זצוק"ל
הערות והנצחות טל' 0548449853 או מייל
MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 345 פרשת ויקהל תשע"ט

חולין צד-ק

כאילו הוא נותן לו יפה, ב' כי הוא ימכור את זה לישראל, ואדם לא יאמר לעכו"ם קנה לי בשר בדינר זה מפני שני דברים **עמוד ב'** א' מפני האנסים שהוא ישאיר אצלו את הדינר ב' שמא ימכרו לו נבילות וטריפות.

מה שכתוב שהמוכר לעכו"ם אינו צריך ליטול יש להקשות שאם מדובר במקום שמכריזים מדוע לא יטול מירך חתוכה הרי ישראל קונים מעכו"ם כיון שלא הכריזו ואם מדובר במקום שלא מכריזים קשה בבבא האמצעית שלא מוכרים לעכו"ם נבלות וטריפות כי הוא מטעה אותו וגם שהוא ימכור לישראל, ואם מדובר כשלא מכריזים אסור לישראל לקנות ממנו וא"כ הבבא הזו מדברת במקום שמכריזים ולפ"ז בסיפא כתוב שלא יתן לעכו"ם דינר שיקנה לו בשר מפני שני דברים ואם נאמר שמדובר במקום שמכריזים א"כ אם היה טריפה היו מכריזים אלא מדובר במקום שלא מכריזים, וא"כ ברישא ובסיפא מדובר במקום שלא מכריזים ובבבא האמצעית מדובר כשמכריזים, ואב"י אומר שאכן ניתן להעמיד כך שהרישא והסיפא במקום שלא מכריזים והמציעתא במקום שמכריזים, ורבא אומר שכל הברייתא מדברת במקום שמכריזים אלא שברישא ובסיפא מדובר כשלא הכריזו ובמציעתא מדובר כשהכריזו, ורב אשי מבאר שכל הברייתא מדברת במקום שלא מכריזים ובמציעתא גזרו שלא ימכרו גזירה שמא ימכרנה בפני ישראל והוא יבא לקנות מהעכו"ם.

רב יוסף אומר שההכרזה היא שנפל בשר לבני החיל ולא אומרים שנפל טריפה לבני החיל שמא הם לא יקנו, ואין לומר שמטעים אותם שהם מטעים את עצמם, כמו המקרה שמר זוטרא הלך מסיכרא לבית מחוזא ורבא ורב ספרא הלכו לסיכרא והם נפגשו בדרך אמר מר זוטרא לא הייתם צריכים לטרוח כל כך אמר לו רב ספרא אילו ידענו היינו טורחים יותר אמר לו רבא מדוע אמרת לו כך שהחלשת את דעתו אמר לו רב ספרא שאם לא היינו מטעים אותו, אמר לו רבא שהוא מטעה את עצמו.

דף צה שוחט אחד אמר לחבירו אם היית חבירי לא הייתי נמנע מלתת לך משור פטם שעשיתי אתמול אמר לו אני אכלתי מהטוב ביותר אמר לו מנין היה לך אמר לו פלוני העכו"ם קנה והביא לי, אמר לו השוחט אכן עשיתי שנים וההוא היה טריפה אמר רבי וכי בגלל שוטה זה שעשה שלא כהוגן אנו נאסור את כל המקולין ורבי לשיטתו שכשהמקולים מוכרי הבשר והטבחים בעיר הם ישראל בשר שנמצא ביד עכו"ם מותר, וללישנא בתרא רבי אמר שבגלל שוטה זה שהתכוון לצער את חבירו אנו נאסור את כל המקולין ומשמע שרק בגלל שכוונתו לצער ובלי זה היה אסור, וקשה שרבי אמר שכשהמקולין והטבחים ישראל בשר שנמצא ביד עכו"ם מותר, ויש לומר שכאן האיסור הוחזק ויש לחשוש שהוא מכר להרבה נכרים.

רב אומר שאם בשר התעלם מהעין אסור לאכלו, ויש להקשות ממה ששנינו שלרבי אם המקולים והשוחטים ישראלים מותר לאכול בשר שנמצא ביד העכו"ם והרי הוא התעלם מהעין, ויש לומר שכשהוא נמצא ביד העכו"ם הוא שמור, ויש להוכיח ממה ששנינו שאם יש ט' חנויות שמוכרות בשר שחוטה ואחת מוכרת בשר נבילה וקנה בשר באחת החנויות ואינו יודע מאיזה קנה אסור מספק ואם נמצא

דף צד אם המשנה דברה במקום שלא מכריזים על טריפות א"כ יכול לשלוח לנכרי ירך חתוכה שהרי לא יבואו לקנות ממנו, ואם מדובר במקום שמכריזים א"כ גם שלמה לא ימכור לו כי הוא יחתוך וימכור לישראל עם הגיד, ויש לומר שמדובר במקום שמכריזים, וללישנא בתרא מדובר במקום שלא מכריזים, ללישנא קמא מדובר במקום שמכריזים והחיתוך של העכו"ם ניכר ולכן ימכור לו רק שלמה ולא ירך לבדה, וללישנא בתרא מדובר במקום שלא מכריזים וגזרו שמא יתן אותה לנכרי בפני ישראל אחר ואתו ישראל יקנה ממנו, ועוד שחששו שזה גניבת דעתו של הנכרי שיחשוב שהוא שלח לו מתוקן, כמו שאמר שמואל שאסור לגנוב את דעת הבריות ואפילו דעתו של עכו"ם, ושמואל לא אמר כך בפירוש אלא זה מוכח מתוך מעשה שהיה, ששמואל עבר במעבורת ואמר למשרתו שיפייס את בעל המעבורת והוא פייסו ושמואל הקפיד עליו ואמר אב"י שהוא נתן לבעל המעבורת תרנגולת טריפה כאילו היא כשרה, ורבא מפרש ששמואל אמר לו להשקותו אנפקא והוא השקהו יין מזוג ובגלל שזה רק מתוך מעשה ניתן לומר שלאב"י שמואל הקפיד מדוע הוא השהה את האיסור, ולרבא שמואל הקפיד כי הוא אמר לו אנפקא שמשמעו יין חי.

שנו בברייתא שר"מ אומר שאין לאדם להפציר בחבירו לאכול אצלו והוא יודע שהוא לא יסכים, ולא ירבה לו בתקרובת ויודע שהוא לא יקבל ממנו ולא יפתח לו חביות שממילא הוא מוכרם לחנוני אלא א"כ הודיעו שממילא פתחם ולא יאמר לו לסוך שמן מפך ריק ואם בשביל לכבדו מותר, ויש להקשות שכשעולא הגיע לר' יהודה הוא פתח לו חביות שמכורות לחנוני, ויש לומר שאכן ר' יהודה הודיע לו, ועוד יש לומר שעולא היה חביב לר' יהודה ובאמת הוא היה פותח עבורו.

שנו בברייתא שאדם לא ילך לבית האבל עם לגין שאינו מלא ולא ימלא אותו מים כי הוא מטעה אותו ואם יש שם ציבור מותר שהוא עושה כדי לכבד את האבל.

שנו בברייתא שאדם לא ימכור לחבירו סנדל של מתה בחזקת של שחוטה מפני שני דברים א' כי הוא מתעהו, וב' שיש בזה סכנה ולא ישגר אדם לחבירו חבית של יין שצף שמן על פיה והיה מעשה שאחד שיגר לחבירו חבית של יין ושמן צף על פיה והוא הזמין עליה אורחים ונכנסו והתברר לו שזה יין והוא חנק את עצמו, והאורחים לא רשאים לתת ממה שלפניהם לבנו או בתו של בעה"ב אלא אם נטלו רשות מבעה"ב, והיה מעשה שאחד הזמין אורחים בשני בצורת ולא היה לו להניח לפניהם אלא שלש ביצים ובנו של בעה"ב בא וכל אחד מהם נתן לו את חלקו ואביו של התינוק ראה שבנו אוהז א' בפיו ושנים בידיו וחבטו בקרקע והוא מת וכשאמו ראתה כך היא עלתה לגג ונפלה ומתה וגם הוא עלה לגג ונפל ומת, ואמר ר"א בן יעקב שעל דבר זה נהרגו שלש נפשות מישראל והברייתא מחדשת שכל הענין הזה הוא דברי ר"א בן יעקב.

שנו בברייתא שאם אדם שולח ירך שלמה לחבירו אינו צריך ליטול ממנה את גיד הנשה אך אם היא חתוכה צריך ליטול ממנה את גיד הנשה, ובעכו"ם בין חתוכה ובין שלמה לא צריך ליטול ממנה גיד הנשה, ומפני שני דברים אמרו שאין למכור נבילות וטריפות לעכו"ם א' כי הוא מתעה אותו

ביניהן הולכים אחרי הרוב וקשה הרי הבשר התעלם מהעין, ויש לומר שמדובר שנמצא ביד עכו"ם, ויש להוכיח ממה ששנינו שאם מצא בשר חי בעיר מעורבת של ישראל ונכרים הולכים אחרי רוב השוחטים ואם הבשר מבושל הולכים אחרי רוב אוכלי בשר, והרי הבשר התעלם מהעין ואין לומר שזה נמצא ביד עכו"ם שא"כ מדוע הולכים אחרי רוב האוכלים אלא יש להתבונן מי מחזיק את הבשר, ויש לומר שמדובר שהוא עומד ורואה את הבשר משעה שנפל מבעליו, ויש להוכיח ממה ששנינו שאם מצא אברי בשר בגבולים זה נבילות ואם מצא חתיכות הן מותרות, ואין לומר שמדובר בעומד ורואה שא"כ נתיר גם באברים, ויש לומר שבאים לבאר לדעת רב ואכן שנינו על הברייתא הזו שלרב הכל מותר משום נבלות אך לא לאכילה וללוי מותר גם באכילה, ולא שמענו את רב אומר מפורש שבהתעלם מהעין אסור אלא מתוך מעשה שהיה שרב ישב במעבורת של הנהר אשתטית וראה אדם אחד שמדיח בשר עמוד ב בנהר והוא נפל ממנו והוא לקח סל והעלה שני חתיכות בשר, אמר רב א"כ אחרים גם עשו כך ואסר את זה עליו ושאלוהו רב כהנא ורב אסי וכי רק של איסור מצוי ולא של היתר אמר להם רב שמצוי יותר של איסור ורב לא אמר בפירוש שבגלל שהתעלם מהעין זה אסור, וניתן לדחות את הראיה מהמעשה הזה שזה היה נמל של עכו"ם ולכן רב אמר ששל איסור מצוי יותר, ולפ"ז רב אכל בשר רק בשעה שנשחט ולא העלים ממנו את עיניו, ועוד יש לומר שרב אכל רק מה שצורר וחתום שלא הוחלף או שיש בו סימן כמו שרבה בר רב הונא היה חותך בשר בצורה של ג' קרנות.

רב הלך לביתו של רב חנן חתנו וכשבא לעבור ראה מעבורת שבאה לקראתו אמר רב שאם המעבורת באה אלי זה סימן ליום טוב, וכשבא לבית חתנו הוא ראה בסדק שבדלת שתלויה בהמה שנשחטה, וכשטרף רב בדלת יצאו הכל לקראתו וגם הטבח וכל אותה העת רב לא העלים את עיניו ממנה, אמר להם רב אם לא הייתי שומרם הייתם מאכילים איסור לבני ביתי, ורב לא אכל מהבשר, ואין לומר בגלל שהוא נעלם מהעין שהרי בסוף לא נעלם, וכן אין לומר שזה בגלל שהוא ניחש כשהמעבורת באה לקראתו שהרי רב אמר שנחש שאינו נחש של אליעזר עבד אברהם ושל יונתן בן שאול אינו נחש, אלא בגלל שזה היה סעודת רשות ורב לא היה נהנה מסעודת רשות.

רב היה בודק במעבורת לדעת אם תצליח דרכו, שמואל היה בודק בספר, ר' יוחנן היה בודק בתינוק ששואל ממנו פסוק, כל ימיו של רב ר' יוחנן היה שולח לו לפני רבינו שבבבל וכשרב נפטר ר' יוחנן שלח לשמואל לפני חבירינו שבבבל אמר שמואל וכי אינו יודע שרבו אני ושמואל שלח לו עיבור של ששים שנה אמר ר' יוחנן ששמואל יודע חשבון בעלמא אח"כ שלח לו שמואל י"ג גמלים של ספיקי טריפות אמר ר' יוחנן יש לי רב בבבל אלך ואראנו ור' יוחנן הלך לתינוק וביקש ממנו לפסוק לו פסוק והוא אמר את הפסוק ושמואל מת, אמר ר' יוחנן א"כ שמואל נפטר ובאמת הוא לא נפטר אלא כדי שר' יוחנן לא יטרח לבא אליו.

ר"ש בן אלעזר אומר שאם בנה בית או שנולד לו תינוק או שנשא אשה אף שאסור לנחש יש סימן להצלחה בהם אם הוא מצליח בעסק הראשון שהוא עושה, ודוקא כשהוחזק ג' פעמים וכמו שכתוב יוסף איננו ושמעון איננו ואת בנימיו תקחו.

רב הונא שאל את רב באופן שהניח את הבשר בחרוזים האם זה מותר אמר לו רב אל תהיה שוטה ודאי בחרוזים זה סימן, וללישנא בתרא רב הונא אמר שמועה בשם רב שבחרוזים זה סימן.

ר"נ מנהרדעא בא לפני רב כהנא לפום נהרא בערב יו"כ ובאו עורבים והשליכו כבדים וכליות אמר רב כהנא קח ואכול כי היום מצוי יותר של היתר.

לרב חייא בר אבין אבד חלק הכרכשא והוא מצא אותו והוא שאל את רב הונא אם זה מותר אמר לו האם יש לך בו סימן אמר לו לא, שאל אותו האם יש לך בו טביעות עין אמר לו שכן אמר רב הונא א"כ זה מותר לך, וכן היה מעשה שלרב חנינא חוזאה אבד גב של בשר והוא מצאו ושאל את ר"נ, ור"נ אמר לו האם יש לך בו סימן אמר לו לא, אמר לו יש לך בו טביעות עין אמר לו שכן אמר לו א"כ זה מותר לך, וכן היה מעשה שלרב נתן בר אביי אבד כדור חוט של תכלת והוא בא לשאול את רב חסדא והוא אמר לו האם יש לך בו סימן אמר לו שלא, אמר רב חסדא האם יש לך בו טביעות עין אמר לו שכן אמר לו א"כ זה מותר לך.

רבא אמר שבתחילה הוא חשב שסימנים עדיפים מטביעות עין שהרי מחזירים אבידה בסימנים,

דף צו ולא מחזירים בטביעות עין עכשיו ששמעתי את השמועות הללו אני אומר שטביעות עין יותר טוב שאם לא כן איך סומא מותר באשתו ואיך בני אדם מותרים בנשותיהם בלילה אלא ודאי בטביעות עין של קול וכן בכל דבר, ורב יצחק בר רב מרשיא מוכיח שאם מגיעים עדים ואומרים שפלוגי שסימנו כך וכך הרג נפש לא הורגים אותו ואם הם אומרים יש לנו טביעות עין באדם זה שהרג הורגים אותו, ורב אשי מוכיח ממקרה שאם אדם אומר לשליחו קרא לפלוגי שסימנו כך וכך ספק אם הוא מכיר אותו או לא, אך אם יש לו בו טביעות עין הוא ודאי מכירו כשרואהו.

משנה הנוטל גיד הנשה צריך ליטול את כולו ור' יהודה אומר שמספיק כדי לקים מצות נטילה, האוכל כזית מגיד הנשה חייב ארבעים ואם אכלו בשלמות חייב גם פחות מכזית, אכל כזית משל ימין וכזית משל שמאל חייב שמונים ולר' יהודה חייב רק ארבעים. גמרא בר פיולי ניקר ירך לפני שמואל והוא גמס אותו אמר לו שמואל תעמיק יותר ואם לא הייתי רואה אותך היית מאכילני איסור ורעדו ידיו של בר פיולי ונפלה הסכין מידו אמר לו שמואל אל תפחד כי הורו לך כר' יהודה ואמר רב ששת שבר פיולי גמס את מה שאסור מדאורייתא לר' יהודה ומשמע שהוא השאיר את מה שהוא איסור דרבנן לר' יהודה וקשה א"כ כמו מי הורו לו, אלא יש לבאר שרב ששת אמר שהוא לקח את הדאורייתא והשאיר את הדרבנן של ר"מ אך לר' יהודה זה מותר גם מדרבנן.

שמואל אומר שמדאורייתא נאסר רק מה שעל הכף שכתוב על כף הירך ורב פפא אומר שנחלקו בזה תנאים ששנינו שאם אכלו פחות מכזית חייב ור' יהודה אומר שחייב רק ביש בו כזית וטעמם של רבנן כי הוא בריה עמוד ב ור' יהודה סובר שכתוב בו אכילה והיינו כשיעור ורבנן סוברים שמה שכתוב בו אכילה ללמד שאם יש בו ד' או ה' זיתים ואכל כזית אחד הוא חייב, ור' יהודה למד את זה מאשר על כף הירך, ולרבנן צריך את הפסוק כדברי שמואל שהתורה אסרה רק מה שעל כף הירך ורבנן למדו מזה שהאיסור פשט בכל הירך ולא כשמואל ולמעט שאינו עובר על החיצון וגם לרבנן החיוב הוא מה שעל הכף, אך קשה שמכף ממעטים את של העוף, ויש לומר שכתוב פעמיים כף.

משנה אם התבשל גיד הנשה בירך אם יש בה בשיעור שנותן טעם היא אסורה והשיעור הוא כמה שבשר נותן טעם בלפת, אם התבשל גיד הנשה עם גידים אם מכירו הוא אסור בשיעור נתינת טעם ואם אינו מכירו כולם אסורים והרוטב נאסר בשיעור נותן טעם וכן חתיכת נבילה או דג טמא שהתבשלו עם חתיכות אם מכיר את האיסור נאסר בנותן טעם ואם לא מכירו כולם אסורים וגם הרוטב נאסר בנותן טעם. גמרא שמואל אומר שהמשנה מדברת בנתבשל בה אך

אם נצלה עמה קולף ואוכל עד שמגיע לגיד, ויש להקשות הרי רב הונא אמר שאם צלה גדי בחלבו אסור לאכול אף מראש אזנו והיינו שהאיסור מתפשט,

דף צז ויש לומר שרק חלב אוסר כי הוא מפעפע, ויש להקשות וכי בחלב אסור הרי רבה בר בר חנה אמר שהיה מקרה בבית כנסת של מעון שצלו גדי בחלבו ושאלו את ר' יוחנן והוא אמר שיכול לקלוף ולאכול עד שמגיע לחלב, ויש לומר ששם הגדי היה כחוש, ורב הונא בר יהודה אומר שזה היה כליה בחלבה ולכן הוא התיירה, ורבין בר רב אדא אומר שזה היה דג כלכית באלפס ושאלו את ר' יוחנן והוא אמר שישאלו קפילא נחתום נכרי, רבא אומר שבתחילה היה קשה לו במה ששינוי שקדרה שבישל בה בשר לא יבשל בה חלב ואם בישל בנותן טעם ולכאורה אמנם בתרומה ניתן לסמוך על כהן קפילא אך מי יטעם בשר בחלב ועכשיו ששמענו שר' יוחנן התייר ע"י טעימת קפילא נכרי א"כ גם לגבי בשר וחלב נסמוך על קפילא נכרי.

רבא אומר שרבנן אמרו שיש ביטול בטעם והם אמרו שניתן לסמוך על קפילא **עמוד ב** וכן הם אמרו לסמוך בביטול בששים ולכן כשהתערב מין באינו מינו של היתר כגון תרומה הביטול הוא ע"י טעימה, ובשל איסור הביטול הוא ע"י טעימת קפילא, ובמין במינו שאי אפשר לעמוד על טעמו או במין במינו של איסור כשאין קפילא השיעור הוא בששים.

היה מקרה שנמלחו ירכים עם גיד הנשה בבית ריש גלותא רבינא אסור ורב אחא בר רב התייר ושאלו את מר בר רב אשי והוא אמר שאביו התייר ואמר רב אחא בר רב מדוע אסרת האם בגלל מה ששמואל אמר שמליח הוא כרותח וכבוש כמבושל הרי שמואל אמר לעיל שאסרו את הירך בגלל הגיד רק בנתבשל ולא בנצלה ואין לומר שמליחה היא כרותח מבושל שהרי שמואל אמר בהמשך דבריו כבוש כמבושל א"כ רותח הכוונה לרותח של צלי, ונשאר בקושיא.

ר' חנינא אמר שכשמשערים בששים משערים בקיפה שהוא בשר קצוץ וברוטב ובחתיכות ובקדירה ויש אומרים שמשערים כנגד הקדירה עצמה ויש אומרים שאומדים כמה שבלעה הקדירה.

ר' אבהו אומר בשם ר' יוחנן שבכל האיסורים בתורה משערים כאילו היו בצל וקפלוט ור' אבא הקשה שנאמר שנשער כפלפל ותבלים שלא בטל אפילו באלף אמר לו אבבי שחכמים שיערו שאין נותן טעם באיסורים יותר מבצל וקפלוט.

ר"י אומר שביטול הגיד בשישים והגיד לא מהמנין, וכחל בטל בששים והכחל מהמנין וביטול ביצה בששים והביצה לא מהמנין, ואמר ר' יצחק בר רב מרשיא שהכחל עצמו אסור ואם נפל לקדרה אחרת הוא אוסר, ורב אשי אמר שהם הסתפקו אצל רב כהנא האם משערים בכחל עצמו או במה שיצא ממנו, ולכאורה פשוט שמשערים בו עצמו שהרי לא יודעים כמה יצא ממנו, אך קשה לפ"ז כשנפל לקדרה אחרת הוא לא יאסור אך יש לומר שכיון שרב יצחק בר רב מרשיא אמר הכחל עצמו אסור א"כ נתנו בו דין של חתיכת נבילה.

רב אידי בר אבין הקשה שלדברי ר"י משמע שביצה נותנת טעם והרי האנשים אומרים מי ביצים בעלמא,

דף צח אמר אבבי שר"י דיבר בביצה שכבר התרקם בה אפרוח שבשרו נותן טעם אך סתם ביצת טמאה אינה אוסרת, ויש להקשות ששינוי שאם שלק ביצים טהורות עם ביצים טמאות אם יש בהם נותן טעם כולן אסורות וגם בזה יש לומר שמדובר בביצת אפרוח והיא נקראת טמאה כי יש בה אפרוח, אך קשה שבסיפא של הברייתא כתוב שאם שלק ביצים ונמצא אפרוח באחת מהן אם יש בהם בנותן טעם

כולן אסורות משמע שברישא לא מדובר כשיש בהם אפרוח, ויש לומר שהסיפא מפרשת את הרישא שביצים טהורות שנשלקו עם טמאות אם יש בהם נותן טעם אסורות וכגון שיש באחת מהן אפרוח ומסתבר לפרש כך שאם נאמר שברישא לא מדובר ביצת אפרוח א"כ נלמד ק"ו שאם כשאין בה אפרוח אסורה כ"ש כשיש בה אפרוח, אך יש לדחות שיתכן לפרש שהסיפא מגלה על הרישא שלא נאמר שברישא מדובר כשיש אפרוח אבל באין בה אפרוח היא מותרת לכן כתוב בסיפא שיש בה אפרוח ובכ"ז ברישא מדובר שאין בה אפרוח ובכ"ז היא אסורה.

היה מקרה שנפל כזית חלב בקלחת של בשר ורב אשי רצה לשער גם במה שהקלחת בלעה אמרו לו החכמים וכי הוא בלע רק מההתר ולא מהאיסור אלא משערים כמו שאנו רואים.

היה מקרה שנפל חצי זית חלב בקלחת בשר ומר בר רב אשי רצה לשער אם יש כנגדו שלושים זיתים של בשר אמר לו רב אשי לא אמרתי לך לא לזלזל בשיעורם של חכמים, ועוד שר' יוחנן אמר שחצי שיעור אסור מהתורה.

רב שמן בר אבא אומר בשם רב אידי בר גרשם בשם לוי בר פרטא בשם ר' נחום בשם ר' בריימ בשם זקן אחד ששמו ר' יעקב, שאמרו בבית הנשיא שביצה אסורה בששים ובששים ואחת היא מותרת, ור' זירא אמר לרב שמן ראה שאתה מטיל גבול להתר שלשני גדולי הדור זה לא היה פשוט שר' יעקב בר אידי ור' שמואל בר נחמני אמרו בשם ריב"ל שביצה בס' אסורה ובס"א מותרת והסתפקו האם ס"א עם הביצה או חוץ ממנה ויחד הם ס"ב, והם לא פשטו ולך פשוט שבס"א היא מותרת, ושנינו שר' חלבו אמר בשם רב הונא שבשישים והיא הביצה אסורה ובס"א והיא היא מותרת.

אדם אחד בא לפני ר"ג בן רבי והוא אמר לו הרי אבא שיער במ"ז והתייר ולא צריך שישים האם אני יתיר גם במ"ה, והיה מקרה שאחד בא לפני ר"ש בן רבי והוא אמר לו הרי אבא שיער במ"ה ואני אשער במ"ג, ואדם אחד הגיע לר' חייא ור' חייא שאל אותו האם יש שלושים ולכאורה משמע שאם היה שלושים ר' חייא היה מתיר אמר ר' חנינא שר' חייא אמר לו דרך גוזמא שאין אפילו שלושים כדי לבטל.

ר' חייא בר אבא אומר בשם ריב"ל בשם בר קפרא שאת כל האיסורים בתורה משערים בשישים אמר לו ר' שמואל בר רב יצחק רבי וכי אתה אומר כך הרי רב אסי אמר בשם ריב"ל בשם בר קפרא שכל האיסורים שהתורה מבטלים במאה ונחלקו איך לומדים מזרוע בשלה שכתוב ולקח הכהן את הזרוע בשלה ושנינו **עמוד ב** שבשלה

היא שלמה ורשב"י אומר שבשלה הכוונה שהיא התבשלה עם האיל, ולכו"ע הוא מבשל אותה עם האיל ונחלקו אם הוא חותך אותה קודם מהאיל ואח"כ הוא מבשל או שהוא מבשלה עם האיל והיא נותנת טעם באיל, ללישנא בתרא לכו"ע חותך ואח"כ מבשל ונחלקו אם הוא מבשלה עם האיל או בקדירה אחרת, ונחלקו רב אסי ור' חייא בר אבא: ללישנא קמא לומדים לדברי הכל, וללישנא בתרא לרשב"י, שמי שסובר בשישים סובר שמשערים יחד עם הבשר והעצמות ולכן השיעור הוא בשישים שהזרוע היא חלק שישים מכל האיל, ומי שסובר שמשערים במאה סובר שמשערים את הבשר עם הבשר, ובשר הזרוע הוא חלק אחד מק', ויש להקשות איך לומדים מזרוע בשלה הרי שנינו זהו היתר שבא מכלל איסור משמע שבא למעט שאר איסורים שבתורה, ומבאר אבבי שזה לדעת ר' יהודה שמין במינו לא בטל קמ"ל שבזרוע בשלה הוא בטל, ולא לומדים משם כי התורה גלתה ביוה"כ שדם הפר לא מבטל את דם השעיר ועדיף ללמוד מדם הפר והשעיר ולא מזרוע כי זה חידוש ולא לומדים משם, ואין להקשות מדוע לומדים לשיעור שישים

ומאה כי אנו לא באים להקל אלא להחמיר שהרי מדאורייתא יש ביטול ברוב, ורובא מבאר שמה שכתוב זהו התר שבא מכלל איסור מדובר לגבי טעם כעיקר שאסור רק בקדשים ומחדשת הברייתא שכאן זה מותר,

דף צט ואין לומר שנלמד איסור והתר מקדשים שהתורה גלתה בחטאת כל אשר יגע בבשרה יקדש להיות כמוה שאם היא פסולה היא תפסל ואם היא כשרה היא תאכל כחמור שבה, ועדיף ללמוד מזרוע בשלה ולא מחטאת שבחטאת זה חידוש ולא לומדים מחידוש, ויש להקשות א"כ לא נלמד לגבי ביטול בס' או בק' ויש לומר שלא באים להקל אלא להחמיר שהרי מדאורייתא בטל ברוב, ורבינא מבאר שמה שכתוב בברייתא זהו זה בא למעט מקום חתך שאסור באבר המדולדל וכאן זה מותר.

כשאמר רב דימי שמועה זו הקשה לו אביי וכי משערים במאה הרי שנינו למה אמרו שכל המחמץ והמתבל והמדמע להחמיר במין במינו ולהקל ולהחמיר במין בשאינו מינו והמשנה מבארת במה מקילים ומחמירים במין בשאינו מינו שאם התבשלו גריסים עם עדשים אם יש בהם בנותן טעם בין שיש בהם להעלות בק"א בין שאין בהם להעלות בק"א אסורים, ואם אין בהם נותן טעם מותר בין שיש בהם להעלות בק"א ובין שאין להעלות בק"א זה מותר ולכאורה הכוונה שמספיק שיש, **עמוד ב** ויש לדחות שמדובר שיש מאה אך יש לדייק שאם ברישא מדובר במאה א"כ בסיפא מדובר בשישים שכתוב ברישא מין במינו להחמיר כיצד שאם נפל שאור של חיטים לעיסת חיטים ויש בו כדי לחמץ בין שיש להעלותו באחד ומאה ובין שאין להעלותו באחד ומאה אסור ואם אין להעלותו במאה ואחד בין שיש בו כדי לחמץ ובין שאין בו כדי לחמץ אסור וא"כ ברישא ובסיפא מדובר במאה, ויש לדחות שברישא מדובר בק"א ובסיפא מדובר במאה, וקשה מדוע כשיש בו כדי לחמץ לא בטל בק"א ורב דימי שתק, אמר לו אביי אולי יש לומר ששאור חימוצו קשה אמר רב דימי הזכרת לי את דברי ר' יוסי בר' חנינא שלא כל השיעורים שוים שהרי בציר שיערו קרוב למאתים כמו ששנינו שדג טמא צירו אסור ור' יהודה אמר רביעית בסאתים, ויש להקשות הרי ר' יהודה סובר שמין במינו לא בטל, ויש לומר שהציר בטל כי הוא זיעה בעלמא.

רב הונא אומר שמשערים בשר בראשי לפתות ולא בזנבותיהם, ומשנתינו לא כהתנא דלהלן ששנינו שר' ישמעאל בן ר' יוחנן בן ברוקה אומר שבגידים אין נתינת טעם.

אדם אחד עם שאלה על גיד שנתבשל הגיע לר' חנינא ור' יהודה בר זבינא ישב בשער וכשהוא יצא הוא שאל אותו מה הוא אמר לך אמר לו שהוא התיר לי אמר לו ר' יהודה הכנס שוב אמר ר' חנינא מי הוא זה שמצערני אמור למי שיושב בשער שבגידים אין נתינת טעם, וכשבאו שאלות כאלו לפני ר' אמי הוא שלח לר' יצחק בן חלוב שמורה בהם התר בשם ריב"ל, אך ר' אמי לא סבר כך ולהלכה אין נתינת טעם בגידים, ובכל מקרה ישליך אותו והתערובת מותרת.

יש להקשות מדוע בירך שהתבשלה עם גיד לא אומרים שהיא תבטל ברוב,

דף ק יש לומר שזה בריה שלא בטל ברוב.

יש להקשות מדוע חתיכת נבילה לא בטלה ברוב ולפי הדעה שכל דבר שדרכו להמנות אינו בטל זה מובן, אך למ"ד שרק מה שרגילים למנות הוא חשוב ולא בטל ודברים אחרים בטלים א"כ חתיכת הנבלה תבטל, ויש לומר שהיא לא בטלה כי ראוי להתכבד בה לפני אורחים והמשנה כתבה שני כבות שאם היה כתוב רק גיד היינו אומרים שזה בריה אך חתיכת נבלה בטלה, ואם היה כתוב חתיכת נבלה היינו אומרים שגיד שהתבשל בירך הירך מותרת. קמ"ל שלא.

רבה בר בר חנה דרש שאם התבשלה חתיכה של נבלה או דג טמא היא לא אוסרת עד שהיא נותנת טעם ברוטב קיפה וחתיכות, ורב העמיד עליו אמורא ודרש שאם נתנה טעם בחתיכה החתיכה עצמה נעשתה נבלה והיא אוסרת את שאר החתיכות מפני שהיא מינה, ורב ספרא הקשה לאביי שאם רב דיבר לדעת ר' יהודה שמין במינו לא בטל א"כ מדוע רק בנתן טעם החתיכה נעשתה נאסרה הרי גם בלי נתינת טעם יש לאסור, ומבאר אביי שמדובר שקדם וסילק את האיסור, ורובא מבאר **עמוד ב** שגם בלי שקדם וסילק לא נאסרו שאר החתיכות כיון שזה מין במינו ודבר אחר, ויש לומר שכאילו מסלקים את מינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו.

משנה גיד הנשה נוהג בטהורה ולא בטמאה ולר' יהודה איסור גיד נוהג בטמאה ור' יהודה מוכיח שהרי גם לבני יעקב נאסר גיד הנשה ועדיין היה מותר להם לאכול טמאה אמרו לו שאיסור גיד נאמר בסניי אלא שהוא נכתב במקומו. **גמרא** יש להקשות וכי ר' יהודה סובר שאיסור חל על איסור הרי שנינו שר' יהודה אומר שאין ללמוד שנבלת עוף טמא תטמא בגדים באכילתה כי נאמר נבלה וטריפה לא יאכל לטמאה בה שרק מה שאיסורו משום כל תאכל נבלה למעט מה שאיסורו משום כל תאכל טמאה, ואין לומר שר' יהודה סובר שאין בגידים נתינת טעם ולכן בגיד של טמאה יהיה רק איסור גיד ולא איסור טמאה כי אין בו טעם, אך לא יתכן לומר כך שהרי שנינו שהאוכל גיד של טמאה לר' יהודה חייב שתיים ור"ש פוטר, ויש לומר שבאמת סובר ר' יהודה שיש בגידים איסור נתינת טעם אלא שהוא סובר שאיסור גיד נוהג בשליל וא"כ איסור גיד ואיסור טמאה חלו ביחד, אך לא יתכן לומר כך שהרי שנינו לעיל שלר' יהודה אין גיד נוהג בשליל וחלבו מותר, ויש לומר שבשליל מותר רק בטהורה שכתוב כל בבהמה תאכלו אך בטמאה איסור גיד חל מיצירתה, אך יש לדחות ששנינו שנוזר מגלח על מת ועל כזית מהמת והקשו על כך שאם מגלח על כזית ודאי יגלח על מת שלם וביאר ר' יוחנן שזה מדובר בנפל שעדיין לא התקשרו אבריו בגידים וא"כ איסור טמאה קדם לאיסור גיד, ויש לומר שאף שאיסור טמאה קדם אך איסור גיד חל על איסור טמאה כי איסורו נוהג בבני נח ומדויק כן מהמשנה שר' יהודה אמר והלא לבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם.